

10.B

2026. máj. 19.

?

Téli Palota/Ermitázs

365 terem

stílusa – ?

neve – ?

← egy II. (NAGY) KATALIN

cárnő építtette ún. Remete-lak

(lat. *eremita*, fr. *ermite*,

~lak: *hermitage*)

KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPA A KORA ÚJKORBAN

1. Oroszország

...

a) ROMANOV-din. 1613–1917 (II. MIKLÓS †1918. júl. 16.)

b) I. (NAGY) PÉTER (1689–1725)

- majd 2 m magas
- modernizál – ázsiai módszerekkel
- bojárok: tilos a hárem
a kaftán
a szakáll
- nemesség iskoláztatása
  - ↳ a cár ösztönzi a dohányzást
- hódító külp.: a törökök ellen kudarc, a svédek legyőzése
  - ↳ melegvízű kikötőkért
  - ↳ a konfliktus napjainkig tart
- az új főváros, Sankt Petersburg megalapítása
  - német név (!)
  - Néva torkolata (mocsarak helyén – jobbágyok, svéd hadifoglyok)

NAGY PÉTER (1700 körül) alatt nem vezető, de nagyhatalom lett Oroszország.

Szentpétervári (1914–1924: Петроград, 1924–1991: Ленинград)

*Szentpétervár,
Téli Palota*

2. Lengyelország (Lengyel-Litván Unió)

- 1576-ban az ogy. BÁTHORI ISTVÁNT választja lengyel -á
  - ↳ 1571–1586 erdélyi fejedelem
  - 1576–1586 lengyel

sírja – ? a krakkói waweli székesegyházban →
sikereket ér el az oroszok ellen
(területeket foglal vissza)

*BÁTHORI ISTVÁN Pszkovnál
(JAN MATEJKO 1872-i festménye
a varsói királyi palotában)*

- 17. sz. (Vasa-korszak): a főváros Krakkó helyett Varsó
- 17. sz. közepe: *liberum veto* – ?

3. Harmincéves
háború
(1618–1648)

?

- defenestráció:

1618-ban a NR-i császár követeit kidobták a prágai vár ablakából

↳ HABSBERG II. MÁTYÁS (1608/1612–1619)

rekatolizálás, abszolutizmus

- fehérhegyi csata (1620) – ?
  - Cseho. örökös tartomány
  - Ø egy.
  - tilos a protestantizmus
  - nemesi birtokok elkobzása

- harmincéves háb.: vallási-hatalmi konfliktus
„a 17. sz. világháborúja” – kb. 10 millió halott

- HABSBERGOK ↔ cseh protestáns rendek
német protestáns rendek, dánok, svédek
Fro.

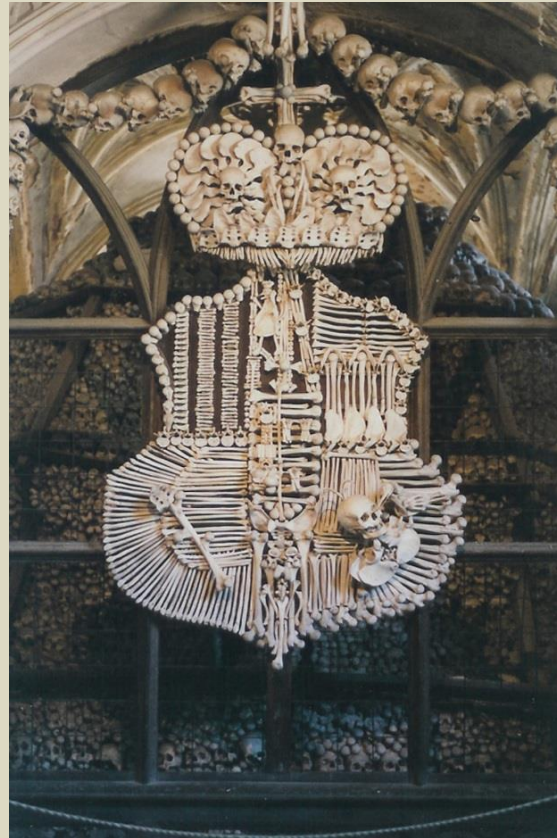
*Fehérhegy (Bílá hora)
ma már Prágához
tartozik.
A csata
emlékműve*

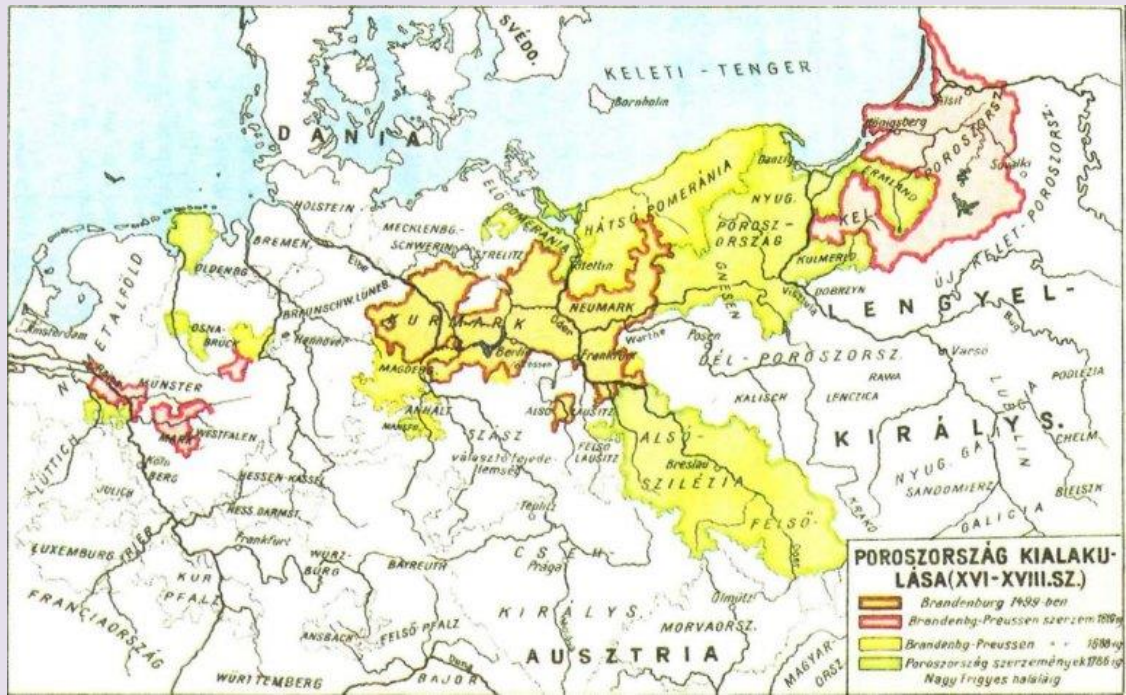
- 1648: vesztfáliai békék
HABSBURGok: NR-i Cs. – Ø hatalmuk
Au., Cseho. – hatalmuk megerősödik → absz.

A háború nyomorúsága – JACQUES CALLOT metszete (1633)

*Kuttenberg / Kutná Hora (Cseho.)
– sedleci temetőkápolna*

4. Poroszország létrejötte

- Brandenburgi Vál. fejedelemség
N. Lovagrend szekularizált állama

I. FRIGYES

1701: porosz kir.

HOHENZOLLERN din. (-1918)

- Poroszo.: hadseregfejlesztés

drill – ? szigorú, feltétlen engedelmesség, fegyelem

katonaállam „Poroszo. nem olyan ország, amelynek hadserege van, hanem olyan hadsereg, melynek országa van”

- 1871 – ? Poroszo. vezetésével létrejön az egységes Németo.